A. 1836 N°. 45.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 12 April.

BEKENDMAKING.

De STAASTRAAD GOUVERNEUR DER PROVINCIE *GELDERLAND*;

Brengt bij deze ter kennisse van een ieder, wien zulks aangaat, dat, volgens eene daartoe door *Zijne Majesteit den Koning* verleende magtiging, de *Weduwe C. H. BRESSER*, te *Nijmegen*, onder *de Firma van C. H. BRESSER*, wederom *is* geadmitteerd als Expediteur bij de Administratie der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, overeenkomstig art. 118 der algemeene wet op den ophef dezer middelen, met buiten-effect-lating der vroeger uitgereikte admissie.

Arnhem den 8sten April 1836.

De Staatsraad Gouverneur, voornoemd,
VAN HEECKEREN VAN KELL.

FRANKFORT, den 8sten April.

Berigten uit Konstantinopel, van den 16den Maart, behelzen, het volgende: « Voor eenige dagen heeft de Fransche gezant eenen koerier naar Parijs verzonden. Het oogmerk daarvan is niet stellig bekend; maar het is geschied dadelijk na afloop eener audientie, welke de admiraal *Roussin* bij den Sultan had, en waarin, naar het schijnt, zaken van groot gewigt behandeld zijn. De openbare aanleiding tot het gehoor was, opdat de admiraal den Sultan eenen brief van den Koning der Franschen zou overhandigen, waarbij Z. M. den Sultan dank betuigt wegens zijne deelneming in de gelukkige bewaring bij den moorddadigen aanslag van *Fieschi*. Het voorname oogmerk wordt echter gezegd geweest te zijn, dat de Fransche gezant aan de Porte de stelligste verzekeringen omtrent de gezindheden van het Fransche en Engelsche kabinet gegeven heeft. Hij heeft, zegt men, aan den Sultan op de uitdrukkelijkste wijze verklaard, dat men te Parijs zoo wel als te Londen steeds de opregtste vriendschap jegens de Porte koestert; dat alle geruchten, die over het oogmerk der uitrustingen in de Engelsche en Fransche havens verspreid zijn, geen geloof verdienen, en dat er niemand aan denkt om de Porte te verontrusten, of door eenigen voorbarigen stap de zoo gelukkig herstelde rust in het Oosten op nieuw in de waagschaal te stellen. De Sultan heeft, zegt men, deze verklaring met vreugde vernomen, en den admiraal verzocht, zijnen Koning te laten weten, hoe zeer het hem verblijdt, bij voortduring in vriendschappelijke betrekking met Frankrijk te kunnen leven, en hoe noodig hij het voor alle rijken oordeelt, dat de bestaande vrede nergens worde gestoord. De onderscheidene geruchten, die over de uitrustingen ter zee van Engeland en Frankrijk verspreid werden, hadden inderdaad te Konstantinopel veel opzien gebaard en de Porte niet weinig verontrust. Sedert de gemelde audientie van den Sultan is nu de oude zorgeloosheid wedergekeerd, en men houdt zich met niets anders bezig dan met de toebereidselen tot de aanstaande feestvieringen.

— Bij de uitbarsting van kruid, welke onlangs te Konstantinopel plaats had, zijn omtrent honderd menschen omgekomen, onder welke twee luitenant-kolonels en 8 andere officieren. Een aantal andere menschen is min of meer zwaar gekwetst geworden.

— Den 12den Maart is voor de eerste maal de Pruisische vlag op de reede van Smijrna gezien. Twee handelsbrikken uit Stettin zijn aldaar aangekomen.

— Uit Athene wordt den 23sten Maart het volgende gemeld: Het vertrek van Z. M. den Koning van Beijeren schijnt nu op morgen bepaald te zijn. Koning *Otto* heeft, gedurende het verblijf van zijnen Koninklijken vader, afstand gedaan van zijn regt op den Beijerschen troon. Het berigt hiervan heeft de Grieken zeer verblijd, daar zij het lot van hunnen jongen vorst nu beschouwen als voor altijd aan dat van hun vaderland verknocht. — Te Athene liep het gerucht, dat Koning *Otto* in de maand Mei aanstaande eene buitenlandsche badreis zou ondernemen.

— Den 4den April heeft men te Munchen de tijding ontvangen, dat Z. M. de Koning van Beijeren den 31sten Maart des morgens om acht uur in de haven van Ancona is binnengeloopen.

— Te Praag worden op den Koningsburg, thans nog gedeeltelijk door *Karel* X bewoond, reeds toebereidselen gemaakt tot de krooning van den Keizer van Oostenrijk als Koning van Boheme. De zoogenaamde Spaansche zaal, welke 5 of 6 duizend menschen kan bevatten, wordt bijna geheel vernieuwd. Het gewone kroonings-geschenk des Koningrijks zal ditmaal in 30,000 dukaten voor den Keizer en 25,000 dukaten voor de Keizerin bestaan.

— Te Venetie is eene onderneming tot stand gebragt om eenen ijzeren spoorweg van daar naar Milaan aan te leggen.

LONDEN, den 6den April.

De Manchester-stoomboot, aan welker boord zich Z. K. H. prins *Ferdinand* van Portugal bevond, is, wegens stormweer, den 1sten dezer te Plymouth binnen geloopen; en den volgenden dag heeft voornoemde prins, met zijn gevolg, in het *Royal Hotel* aldaar zijnen intrek genomen, ten einde eenen gunstiger wind voor den overtogt naar Lissabon af te wachten.

Zr. Ms. meeste ministers hebben deze hoofdstad verlaten, om de Paasch-vacantie op naburige buitengoederen te gaan doorbrengen.

's Rijks drie maandelijksche inkomsten, sluitende met den 5den dezer, leveren, vergeleken bij de drie zelfde maanden van het vorige jaar, een overschot van 221,619 p. st. op. Het geheele jaar, vergeleken bij het vorige, heeft daarentegen maar een meerder bedrag van 82,401 p. st. opgeleverd, hoofdzakelijk aan meerdere ontvangst van in- en uitgaande regten en accijnsen moetende toegeschreven worden.

Te Liverpool zijn, blijkens eene officiele opgave, in de jongst verloopen drie maanden van dit jaar binnen gekomen 1167 schepen, inhoudende 156,702 tonnen last, hetwelk, vergeleken bij de drie zelfde maanden van 1835, eene vermeerdering van 479 schepen en 57,762 tonnen last voor gezegde zeehaven alleen oplevert.

— De scherpregter van Simoniak, in Ierland, wien in twee jaren geen doodgerigt te beurt viel, heeft zich zelven, uit spijt daarover, gerigt. Onlangs werden twee dieven, welken hij onder handen dacht te krijgen, slechts tot verbanning uit het land veroordeeld. Zoodra nu het vonnis uitgesproken was, ging hij heen en hing zich zelven op. Die ijverige scherpregter heette *James Rijan* en was 86 jaar oud.

PARIJS, den 8den April.

De debatten over de Neuillysche zamenzwering tegen het leven des Konings zijn heden afgeloopen en het vonnis zal heden geslagen worden.

Tusschen den 87jarigen maarschalk *Moncey*, gouverneur der invalides, en den minister van oorlog, den maarschalk *Maison*, is een vrij ernstig verschil over het bestuur dier inrigting ontstaan. Op voorstel van den minister is het onderzoek dezer zaak opgedragen aan eene commissie, waarvan de maarschalk graaf *de Lobau* voorzitter is.

— Uit Algiers wordt den 29sten Maart gemeld, dat zes volksstammen van de provincie Oran zich aan Frankrijk onderworpen hebben. Wijders zal er eene expeditie plaats hebben om ook de provincie Titteri te bezetten.

— Tijdingen van de Spaansche grenzen melden, dat *Mina* uit Cervera telkens eene mobile kolonne van 2000 man uitzendt om de provincie Catalonie van de muitelingen te zuiveren, en dat zulks tot dus verre gunstige gevolgen heeft gehad.

Het hoofdkwartier van don *Carlos* is tegenwoordig te Llorrio.

s' GRAVENHAGE, den 10den April

Bij Koninklijk besluit van 28 Maart 1836, is in aanmerking genomen, dat de commissie van redactie der nationale wetgeving, bij hoogstdeszelfs besluit van 24 Februarij 1831 (Staatsblad N°. 6) ingesteld, reeds in zoo verre de aan haar opgedragene taak heeft volbragt, dat slechts de herziening van het wetboek van burgerlijke regtspleging, waarmede zij zich onledig houdt, daaraan ontbreekt; dat het derhalve noodzakelijk is thans verder bedacht te zijn op het doen vervaardigen en in gereedheid brengen van het Nederlandsch wetboek van strafregt; en dat, hoezeer aan den eenen kant dat gewigtig onderwerp niet dan door groot overleg en door een rijp, klaar en grondig onderzoek tot goede resultaten kan gebragt worden, het echter, aan den anderen kant, doelmatig is, om hetzelve zoedra mogelijk voor te bereiden. Op die gronden zijn vastgesteld de navolgende artikelen:

Art. 1. Aan de commissie van redactie der nationale wetgeving wordt opgedragen, om zich, na het afwerken der herziening van het wetboek van burgerlijke regtsvordering, onledig te houden met het opstellen van het ontwerp van het wetboek van strafregt.

Art. 2. Zij zal bij hare beraadslagingen zoo veel mogelijk een goed en nuttig gebruik maken van den arbeid, door ervaren en kundige Nederlandsche regtsgeleerden in de laatste jaren aan de wetgeving op het Nederlandsche strafregt besteed, en bepaaldelijk van het crimineel wetboek voor het voormalig Koningrijk Holland, mitsgaders van het ontwerp, in den jare 1827 aan de Staten-Generaal ingeleverd.

Art. 3. Onze minister van justitie zal aan haar insgelijks doen toekomen een aan ons door eene kundige hand aangeboden concept-wetboek, benevens de daartoe behoorende memorie van toelichting, ten einde ook die stukken in overweging te nemen.

Art. 4. Na de voleinding van dezen haren arbeid, zal zij het door haar vervaardigde ontwerp met eene toelichtende memorie aan ons inzenden.

5. Onverminderd de bovengemelde bepalingen, zal onze minister van justitie met de voorschrevene commissie, nadat zij de herziening van het wetboek van regtsvordering in burgerlijke zaken zal hebben afgewerkt, aanvankelijk onderzoeken en in overleg treden, of en in hoe verre na de invoering van de overige gedeelten van de nationale wetgeving, in het nog in werking zijnde, wetboek van strafregt, vóór het tot stand brengen van het Nederlandsche, eenige tusschentijdsche voorzieningen of veranderingen zouden kunnen geacht worden nuttig en noodzakelijk te zijn, en zal ons vervolgens daaromtrent dienen van zijne consideratien en advijs, met overlegging, *casu quo*, van de ontwerpen van wet, daartoe dienende.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft, den 7den dezer, eene zitting met gesloten deuren gehouden, waarin, naar men verneemt met Z. Exc. den minister van financien over de aanhangige ontwerpen van geldelijken aard is gehandeld. Men verzekert, dat, ten gevolge van dit gehouden comité-generaal, nog eenige nadere wijzigingen in gemelde ontwerpen gemaakt zijn, welke het onderwerp der raadplegingen van de afdeelingen, op laatstleden Vrijdag, moeten hebben uitgemaakt. Aanstaanden Maandag zal er weder eene zitting met gesloten deuren worden gehouden, waarin, naar men verwacht, de regering en de Kamer zich omtrent dit punt nog nader zullen verstaan. Na dit comité ziet men binnenkort de beraadslagingen over deze ontwerpen te gemoet. Ook wil men, dat er morgen, Maandag, eene zitting der Kamer zal gehouden worden, tot het uitbrengen van het verslag der centrale afdeeling over het ontwerp van wet, nopens de valsche munt en de muntschennis, waaromtrent gemelde afdeeling gisteren eene vergadering heeft gehouden. In de afdeelingen is mede dezer dagen onderzocht geworden een gewijzigd opstel van het ontwerp van wet, tot vaststelling van den laatsten titel van het tweede boek des wetboeks van koophandel, nopens de *inlandsche scheepvaart*.

AMSTERDAM, den 10den April.

Beurs van den 8sten April.

De tijdingen uit Spanje luiden eenigzins gunstiger voor de zaak der Koningin; *Cordova* heeft te Vittoria zijne strijdkrachten vereenigd en men vleit zich te Madrid, dat hij eerstdaags offensief te werk gaan zal. Ook heeft de Engelsche bevelhebber van een eskader, hetwelk in het noorden van Spanje kruist, aan voornoemden generaal zijne krachtdadige hulp aangeboden, en ofschoon dit eigenlijk van geen groot belang is, doordien het getal der troepen, op deze schepen zeer gering is, zoo heeft deze verklaring niettemin *eene staatkundige waarde*, en toont het gevoelen van Engeland, om openlijk aan *Isabella II* hulp te verleenen; dit heeft ook de speculanten in Spaansche schuldbrieven te Parijs, Antwerpen en hier eenigzins bemoedigd, en de prijzen der Ardoins waren op nieuw iets hooger.

Beurs van den 9den April.

Wij hadden heden eene onbeduidende beurs. Alle Spaansche schuldbrieven waren iets flaauwer, ofschoon geene tijding daartoe aanleiding gaf.

Blijvende prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $56\frac{3}{8}$ à $\frac{7}{16}$; 5 pCt. 103 à $\frac{1}{16}$; kansbiljetten $24\frac{15}{16}$ à 25; oude sijndicaat 98 à $\frac{1}{8}$; nieuwe $82\frac{3}{8}$ à $\frac{7}{16}$; aandeelen handelmaatschappij 143, $142\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$ met verkoopers gebleven; nieuwe $102\frac{3}{4}$ gedaan.

Spanje. Ardoins $46\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ gebleven; groote stukken $46\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$; Passive 15 à $14\frac{7}{8}$ pCt.; in Fransche uitgestelde geen handel.

Effecten-Societeit van 10 April.

Uit Spanje niets nieuws.

Onze binnenlandsche effecten waren heden, bij eenige affaire, meerder gewild; Spaansche iets hooger.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $56\frac{1}{2}$ $\frac{9}{16}$ $\frac{5}{8}$ gebleven; 5 pCt. $103\frac{1}{4}$ $\frac{5}{16}$ $\frac{3}{8}$; kansbiljetten 25 à $\frac{1}{16}$.

Spanje. Ardoins $46\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, à $\frac{1}{4}$; groote stukken $45\frac{1}{2}$ à $\frac{7}{16}$; Passive 15 à $\frac{1}{8}$; uitgestelde $16\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$.

De Engelsche berigten van jl. Vrijdag zijn reeds gearriveerd; doch behelzen niets nieuws. Portugeesche en Spaansche schuldbrieven waren op dag hooger te Londen, doordien met gunstiger tijdingen uit Lissabon had en de houders van Spaansche schuldbrieven meer en meer vertrouwen krijgen, dat de rente behoorlijk betaald zal worden.

Mengelwerk.

De Staatkunde.

(Vervolg en Slot)

Bedroevend is in de tegenwoordige gesteldheid van zaken de verklaring der regering, dat er niets mede te deelen valt. Te smartelijker is die verklaring, omdat daardoor zelfs de hoop op eene hervatting der staatkundige onderhandelingen wordt weggenomen; maar vooral omdat daardoor de schijn gegeven en bevestigd wordt, dat het ministerie inderdaad een werkloos aanschouwer der omstandigheden blijft; den loop der tijden afwacht; den gang der dingen verbeidt. Maar heeft eene ondervinding van bijkans vier jaren dan niet doen zien, dat er geene verandering in den stand der zaken komt? Hebben onze zoogenaamde bondgenooten zich onze belangen *meer* aangetrokken? Heeft zich het treurig uitzigt op eene algemeene verwikkeling bevestigd? Heeft de regering met de voortduring van het *status-quo* IETS gewonnen? Gaan, integendeel, daardoor niet dagelijks 's lands financien, hoe men het ook verbloemen wil, meer en meer achteruit? Hebben zich de verwachtingen verwezenlijkt? Heeft zich ergens eenige meerdere hoop, tot bekoming van voordeeliger schikkingen, opgedaan? Is de vriendschap tusschen *Engeland* en *Frankrijk* verbroken? Hebben de herstelde vriendschaps-betrekkingen met *Frankrijk* en *Engeland* ons eenig voordeel aangebragt? Bestaat er eenig uitzigt, dat de mogendheden onze zaken beter of anders zullen inzien, dan zij van den aanvang van het *status-quo* af hebben gedaan? En drukken de nadeelen van dat *status-quo* niet middelerwijl steeds op de getrouwe natie? Moet deze niet in de geheele rentebetaling der nationale schuld bij voortduring voorzien? Blijft haar leger niet steeds op denzelfden geduchten, en hare krachten, op den duur, overtreffenden voet? Zijn de vrijwilligers, die in 1830 met zoo veel vaderlandsliefde te wapen gesneld zijn, de schutterijen, en tien ligtingen der nationale militie, niet steeds in werkelijke dienst? Worden de bezwaren van dien toestand niet door alle die jongelingen en mannen, welke tot die korpsen behooren, steeds gevoeld? Is het gevolg daarvan niet, dat eene vermindering van belastingen schier eene onmogelijkheid wordt, ten zij men tot vreemde en niet aan te raden hulpmiddelen overga? Wordt, door dien toestand, eene regeling der binnenlandsche aangelegenheden, eene zoo noodzakelijke herziening der grondwet, de wijziging van het voor den handel zoo nadeelige tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, de herziening van zoo vele wetten, onder anderen die op de militie en schutterijen, enz., niet uitgesteld en verschoven tot in het oneindige? Wordt niet alles binnen 's lands op een lossen voet gehouden, niets geregeld, niets bestendigd, en, wordt niet bij aanhoudendheid, als grond daarvan, op den onzekeren staat der buitenlandsche betrekkingen verwezen? Verkeeren onze vestingen niet steeds in staat van oorlog of van beleg? Is de regtstreeksche handels-gemeenschap met *België* en *Frankrijk* niet zwaar belemmerd? Zijn de landerijen in vele streeken niet voortdurend, ten gevolge van dien staat, overstroomd? Moeten die ingezetenen in de grens-gewesten niet alle de bezwaren van zoodanige omstandigheden verduren? En, eindelijk, leven wij niet onder eene zoogenaamde woelingswet, ook al het uitvoeisel der buitengewone omstandigheden, doch die, dank zij de regterlijke magt in *Nederland*, wij moeten dit bekennen, spaarzaam en ter regter plaatse wordt toegepast.

Het is er verre af, dat wij de schuld van de voortduring van het *status-quo* uitsluitend aan het bewind zouden wijten. Maar wij gelooven, dat hetzelve geen werkeloos aanschouwer der omstandigheden blijven, en veeleer alle pogingen in het werk stellen moest, om eene zoo wenschelijke eindschikking tot stand te brengen. Wanneer men doordrongen was van de behoefte eener eindschikking, wanneer men de nadeelen van het *status-quo* niet te ligt stelde, welligt zou men krachtiger pogingen aanwenden, om dien toestand te doen eindigen. Hoe verheugd wij dan ook nu waren over de op nieuw afgelegde verklaring, dat de regering gaarne tot een vergelijk wenschte te komen, zoo ware het ons echter aangenamer geweest, indien wij de toezegging erlangd hadden, dat zij afdoende pogingen in het werk stelde, om het treffen van dat vergelijk te bespoedigen. Mogelijk is deze onze redenering niet op hechte gronden gevestigd; maar dan moet dit hieraan toegeschreven worden, dat sinds 4 April 1834 aan de natie geene staatkundige mededeeling is gedaan, en dat van de mededeeling, die den 4 April 1835, in eene zitting met gesloten deuren, aan de kamers heeft plaats gehad, niets bekend geworden is, hoezeer de regering, bij herhaling, verklaard had, dat zij voor de openbaarmaking harer verrigtingen niet schroomde. Na drie en twintig staatkundige mededeelingen, welke van af 20 Januarij 1831 tot in April 1835, op onderscheiden tijdstippen, zijn gedaan, is derhalve de slotsom, dat men nog meer van de sluiting eener schikking verwijderd schijnt, dan op den eersten dag, toen de onderhandelingen eenen aanvang namen. Toen toch was het algemeene verlangen, om te beproeven, door het voeren van staatkundige onderhandelingen, tot een einde te geraken, en nu integendeel bestaat de vrees, dat geene der partijen de onderhandelingen meer zullen willen opvatten. Het blijft middelerwijl voor ons een raadsel, welke de uitslag der zending van graaf VAN REEDE, aan het vermaarde hof van *Biberich*, geweest is, en wat door ons gouvernement, na de mislukking dier zending, verrigt is, om de staatkundige onderhandelingen weder op te vatten, of, gelijk door den minister van buitenlandsche zaken, bij de aankondiging dier zending, is te kennen gegeven, om van de onpartijdige staatkunde der regering overtuigend aan de wereld te doen blijken. En welk zal nu, na al het aangemerkte, ons besluit wezen? Ieder, die onze reeds zoo dikwerf aan den dag gelegde gevoelens zal hebben nagegaan, zal met ons moeten instemmen, dat wij, na alles gewikt en gewogen te hebben, geen anderen wensch kunnen blijven koesteren, dan dat het *status-quo* spoedig moge eindigen; dat de vrede met *België* worde gesloten; dat er eene eindschikking met dat land moge worden tot stand gebragt; dat daarbij, gelijk wij billijker wijze mogen verwachten, op den voorgrond moge geplaatst worden: stellige en onherroepelijke scheiding van *België*, erkenning van vorst LEOPOLD als Koning van den Belgischen staat; dat de regering alle mogelijke pogingen aanwende, om dat gewenschte en dagelijks noodzakelijker wordend einde te bespoedigen; dat, indien onbekende hinderpalen haar den weg daartoe beletten, zij, gelijk door haar is toegezegd, alsdan van hare openhartige staatkunde overtuigend doe blijken; dat dit vooral wenschelijk is na hetgeen schijnbare vrienden, doch wezenlijk hare ergste vijanden, nopens derzelver bedoelingen, in *Nederland* zelf, hebben vooruitgezet; en dat de Nederlandsche regering, in allen gevalle, zich niet te zeer vasthoude aan verwachtingen of hoop, op beter inzien onzer zaken, of op hetgeen mogt kunnen gebeuren, hetzij in *België*, hetzij in *Europa* in het algemeen; maar dat zij, onder anderen, eene les trekke uit de uitkomst van de ministeriele veranderingen in *Engeland*, waarop, volgens sommiger verzekering, ook wel door sommigen verwachtingen zijn gebouwd, doch waaromtrent wij in het half of geheel officieel blad, *le Journal de la Haye*, van 20. Februarij jl., de navolgende, onzes inziens, zeer gewigtige erkentenis hebben aangetroffen: » Inderdaad, de meeste der redeneringen, vooronderstellingen en voorzeggingen, welke men goedgevonden heeft te gronden op eene waarschijnlijke verandering van staatkunde van het kabinet van *St. James*, bijaldien het Engelsche ministerie eene verandering mogt ondergaan, waardoor het bestuur uit de handen der Whigs naar die der Tories zoude overgaan, zijn van zelve vervallen, ten gevolge van de door ROBERT PEEL afgelegde geloofsverklaring, ten voordeele van de vereeniging van *Frankrijk* met *Engeland*, waarvan, wij moeten het toestemmen, afhangt de voortduring van den tegenwoordigen staat van zaken in het westelijke gedeelte van *Europa*. Sir ROBERT PEEL heeft,

op eene wijze dat men zich niet vergissen kan, verkondigd, dat deze magtige vereeniging geheel met het zedelijk, staatkundig en materieel belang van *Groot-Brittanje* overeenstemde, en dat van derzelver behoud ook het behoud van den vrede in *Europa* afhing. En nu is het algemeen bekend, welke de vruchten dezer Engelsch-Fransche vereeniging geweest zijn; de verdeeling van het Koningrijk der *Nederlanden*, de erkenning van het tegenwoordig bewind in *Spanje*, en de vestiging van het Koningschap van DONNA MARIA, in *Portugal*. (Wij kunnen met het *Journal* geenszins instemmen, dat de verdrijving van eenen dwingeland, gelijk don MIGUEL, of van eenen dweeper, gelijk don CARLOS, tot de slechtste handelingen van *Frankrijk* en *Engeland* behooren.) Welke uitlegging men ook aan de woorden van den achtbaren spreker mogt willen geven, zoo is het onmogelijk de toepassing te ontkennen, welke dit vooruitgezette beginsel, als lid van het lagerhuis, op zijn gedrag, als eersten minister, onlangs gehad heeft. Lord PALMERSTON heeft dan ook, op dit gedeelte der aanspraak van den heer PEEL antwoordende, zijne vreugde te kennen gegeven, dat een der meest invloed uitoefenende leden der Tories, zoo meesterlijk en rondborstig zijne goedkeuring gehecht heeft aan de handelingen van het tegenwoordig bestuur, welke ten oogmerk hebben, om steeds meer en meer de banden te vernaauwen, welke *Engeland* en *Frankrijk* aan elkander verbinden. Deze overeenstemming van inzigten tusschen de Whigs en de Tories, ten aanzien van een zoo gewigtig onderwerp, schijnt ons toe de grootste oplettendheid aan de zijde der vreemde kabinetten te mogen verdienen! Zoo ziet men dan nu ook weder hieruit, dat de eendragt tusschen *Frankrijk* en *Engeland* op hechte grondslagen gevestigd is; dat de verbreking van dien hechten band vooreerst niet is te wachten; dat ons belang ook in vele opzigten niet medebrengt, om den wensch te deelen, dat die voor de vrijheid der staten zoo noodzakelijke en zoo zeer beschermende band worde verbroken; dat het ook geenszins edelmoedig is, om steeds op onrust, oneenigheid en tweespalt bij kabinetten te hopen; en dat, zoowel als men zich in de verwachting, nopens de handelingen van een Tory-ministerie, heeft te leur gesteld en bedrogen gezien, men ook geene betere uitkomst zal zien opdagen van de, welligt menigvuldige soortgelijke redenen, die aanleiding geven, om het *status-quo* te bestendigen.

Het gewenscht Congres.

Als men zich eens de moeite wilde geven, om met bedaarde zinnen en onpartijdig na te gaan den verwarden toestand, waarin ons werelddeel zich bevond, na de bloedige oorlogen van 1812, 1813 en 1815; om dien staat van zaken te vergelijken met den tegenwoordigen, zoo als die sedert de Julij-omwenteling geworden is; — dan zal het resultaat van dat onderzoek (immers als het heeft plaats gehad met aflegging van alle partijhaat of bepaalde staatkundige begrippen) dit zijn dat de verwarring in de Europische staten voorzeker niet minder *nu* heerscht dan *toen*. Daaruit neemt dan, als van zelve, de vraag haren oorsprong, waarom of er niet, even als in 1815, een Europisch congres wordt gehouden, waarop alle onafhankelijke staten vertegenwoordigd wierden. Nu kan men wel met eene magtspreuk daarop antwoorden, en zeggen: omdat in alle staten de daar bestaande regeringen niet zijn erkend, maar langs dien weg zal men er dan nooit toe komen, om eene geheele afdoening der zaken te bewerken. Dan blijft *Frankrijk* steeds in eenen staat van gisting en moet schatten verspillen, om de ijdele maar kostbare pogingen der revolutionairen te fnuiken; dan blijft *Spanje* de speelbal van elken avonturier, aan welke zijde hij ook strijden mag, en doopt zijn zwaard in burgerbloed, zelfs in dat van onnoozelen en ongewapenden; dan dobbert *Portugal* steeds tusschen onafhankelijk zelfbestaan en Engelsche onderdanigheid; dan kampt *Griekenland* gestadig om krachtdadiger ondersteuning bij meer toe[illegible]heerschheid en stijgenden invloed; dan siddert de *Porte* zonder ophouden in het noorden voor *Rusland*, in het zuiden, oosten en westen voor den hals van het Ottomanische juk bevrijdende volksstammen, die in Engelsche of Fransche zijdelingsche aanmoediging steeds nieuwe krachten putten: ja, dan blijft *Europa*, wat het heden is, onderling verdeeld, de eene staat tegen de anderen dreigend met het oorlogszwaard, en de zee wordt bevracht met wel toegeruste oorlogschepen, die gereed zijn dood en verderf uit te braken. Waarom dan geen congres, als daarmede de gerezene geschillen kunnen worden afgedaan en de vrede behouden? — Doch aan het opgehangen tafereel ontbreekt nog iets; met eene verdoofd wordende stem roept ook nog *Nederland* om uitkomst; dat geliefde *Nederland*, dat men zoo gaarne zou willen afgeschreven zien van de rol der eischers op regeling hunner staatkundige aangelegenheden; en geen edelmoedige stem van buiten, zelfs geen onzer magtigste bondgenooten, laat zich hooren, om aan den verpletterenden toestand, waarin men ons vaderland gebragt heeft, een weldadig en eervol einde te maken! Of hangt dan van de beslissing van het Nederlandsch-Belgische vraagstuk tegelijk de beslissing af, of er vrede of oorlog in *Europa* zal wezen? Dat kunnen wij niet gelooven, en dat mogen wij dan ook niet; de reden ligt hierin, dat, op de regeling van het voor het vaderland onbeduidende geschilpunt voor het Luxemburgsche na, alle onze geschillen waren afgedaan; ook wil men nog weten, alsof die bepaling der *f* 8,400,000 rente door *België* te dragen, nog niet *invariabel* aangenomen was; maar als dat zoo ware, dan zou dit eene reden te meer moeten zijn, om haastig doch voorzigtig te schikken, wijl anders van al de voorgeschotene rentebetalingen soms wel niets te regt kon komen.

Op het einde van het afgeloopene jaar gaf de beroemde dichter DE LA MARTINE aan het slot zijner reisbeschrijving over het Oosten, een zoogenaamd *resumé politique*, waarin hij zich op een standpunt plaatste, niet voor een ieder te bereiken. Na in het breede uitgeweid te hebben over de oorzaak en de strekking der Europesche beroeringen, verlangde hij naar een Europeesch congres, waarbij evenwel voornamelijk de zeemogendheden, en die aan de Middellandsche zee bezittingen hebben, verschijnen zouden; dan zou *Rusland* de zwarte zee tot een binnenmeer verkrijgen; dan werd *Oostenrijk* in *Europeesch-Turkije* schadeloos gesteld; dan mogt *Griekenland* al de eilanden des Archipels verwerven; dan zou het bescheiden deel van *Frankrijk* in *Syrie* en *Palestina* bestaan; *Engeland* zou in *Egypte* zijne Indische vaart nieuw vertier bezorgen. Alles zou wel in den aanvang een *protectoraat* heeten; maar het uiteinde zou de toeëigening dier landen zijn. Zóó kon, volgens LAMARTINE, de vrede behouden, het Turksche rijk, zonder slag of stoot, gesloopt en de wereldbeschaving bevorderd worden. — Die manier van zien vond geen aanhang in *Frankrijk*; luider werd daar de vroeger medegedeelde denkwijze van den heer SAINT-MARC-GIRARDIN gehuldigd; sedert dien tijd zijn wederom maanden verloopen; de toestand van *Europa* is niet geruststellender geworden; alle vloten worden vermeerderd en uitgerust, onder den schijn van exercitietogten; hier en daar zelfs het leger voltallig gemaakt; duidelijker en duidelijker wordt het, dat partijen elkander mistrouwen, elkander trachten te misleiden; zou dan de wensch naar een congres zoo moeijelijk te verhooren zijn? Ook in 1815 was men er verre af, van het onderling eens te zijn; en het westelijke *Europa* had te *Weenen* niet veel in te brengen; bij den geheelen omkeer van het aanzien van ons werelddeel, waarom niet die middelen te baat genomen, die in 1815 zóó gelukkig uitvielen, dat sedert dien tijd de vrede algemeen is bewaard gebleven. — Als het waar is, dat *Rusland*, onder den schijn van quarantaine-maatregelen, de monden van den *Donau* houdt bezet; wanneer het waar is, zoo als de spraak gaat, dat, met voorbijgang van *Rusland*, er een verbond zoude gesloten zijn tusschen *Frankrijk*, *Engeland* en *Oostenrijk*, om de zwarte zee en den Borporus als een vrij vaarwater te handhaven tegen *Rusland*; wanneer het waar is, dat de groote staatsman METTERNICH zich heeft voorgesteld, om de Spaansche aangelegenheden eerstdaags het onderwerp eener conferentie te maken: moet dan niet hoe langer zoo meer de overtuiging veld winnen, dat een congres der Europesche mogendheden op eene nieuwe schaal, eene wenschelijke zaak is, ja zelfs als eene noodzakelijke geoordeeld moet aangezien worden. Daar is eene stem gekomen uit *Frankrijk*, die ook dien wensch slaakt; die stem werd uitgebragt door eene der ministeriele organen van dat rijk, waar de regering getoond heeft, dat zij den revolutionairen geest wilde aan land leggen, zonder eigen oorsprong te verraden. Mogt die stem weerklank vinden in ons werelddeel, en de daden en handelingen der hedendaagsche diplomaten, en niet hunne kwistige doch dra vergetene of voor niet getelde betuigingen, het nog door volgende eeuwen als vereerd geroemde bewijs opleveren, dat men, door opoffering van begrippen en afwerping van zijdelingsche bedoelingen, den vrede heeft gewild en ook vermogt te bewaren.

B. E.

Eenige uren van vrijheid.

Don ALVARO JOSEPH XAVIER BOTHELLO, graaf van St.-M., pair van *Portugal*, woonde reeds sedert geruimen tijd te *Parijs* in een prachtig hôtel, dat aan eene beminnelijke en schoone fransche dame toebehoorde. — Al spoedig werden er tusschen den bewoner en de eigenares vertrouwelijkheden aangeknoopt, die weldra van ernstigen aard werden. De edele pair kon, hoewel 67 jaren oud, niet besluiten zijn leven als oude vrijer te eindigen. Hij sprak derhalve met de eigenares zijns hôtels van een huwelijk tusschen hen, en de bewuste dame scheen daartoe niet ongenegen. Maar de goede graaf had de onvoorzigtigheid gehad, haar niets van zijne schulden te zeggen; en om die schulden zag hij zich binnen kort achter de tralien van *St. Pelagie* geplaatst, waar hij wel aan zijne geliefde konden denken, maar waar het hem niet vergund werd met haar te spreken; terwijl zijne aanstaande grootmoedige vrouw bij al zijne schuldeischers rondliep, om met hen te onderhandelen en haren geliefde in vrijheid te doen stellen. Maar vergeefs! zes crediteuren waren onverbiddelijk, want hunne vorderingen waren belangrijk. — Goede raad was hier derhalve duur. Dezen meent de gekerkerde schuldenaar echter gevonden te hebben, door den volgenden brief aan den president der regtbank te schrijven:

« ALVARO JOSEPH ENZ. Graaf, pair van *Portugal*, thans in de gevangenis om schulden, heeft de eer, Uw. Hoog. Edel. Gestr. te berigten, dat hij besloten heeft zich in den echt te begeven voor den maire van het eerste arrondissement van *Parijs*, met mejufvrouw B, en dat zijne inkerkering zijn voornemen venig en alleen hinderlijk is. Hij smeekt derhalve, hem slechts voor éénen dag in vrijheid te stellen, en zijne schuldeischers om hunne toestemming daartoe te doen verzoeken; dien ten gevolge eenen deurwaarder in last te geven, hem uit de gevangenis te komen afhalen en naar den genoemden maire te geleiden, met aanwending van alle noodig geoordeeld wordende voorzigtigheids-maatregelen, om hem, na het bruiloftsfeest, weder naar zijne gevangenis terug te brengen."

Het zonderlinge verzoek werd nog denzelfden dag ingewilligd. De gevangene graaf werd door den daartoe benoemden deurwaarder naar den maire begeleid en woonde het bruiloftsfeest bij, schoon hij, uit voorzorg, nog een paar adsistenten, wier kleeding echter meer het aanzien van getuigen en gasten dan van handlangers had, met zich nam. Eindelijk kwam het oogenblik van scheiden, en de beide gehuwden namen een roerend afscheid van elkander, waarna de deurwaarder den gehuwden graaf weder, zonder den minsten tegenstand, naar zijn eenzaam verblijf bragt, terwijl de gehuwde dame zich naar hare woning begaf. Drie dagen daarna ontving eerstgenoemde echter zijn volkomen ontslag, want zijne echtgenoot had met haar mans schuldeischers eene overeenkomst getroffen, die voldoende was, om haar in het bezit van haren geliefden man te stellen.

Zulke voorbeelden van echtelijke liefde en trouw levert *Parijs* gewisselijk weinig op.

Letter-Nieuws.

a. NEERLANDS HELDENDADEN TE LAND, *van de vroegste tijden af tot in onze dagen; door* J. BOSCHA.

b. LEESKABINET. *Mengelwerk tot gezellig onderhoud voor beschaafde kringen voor* 1835. N°. 1. — 12.

a.) Het voortreffelijk werk van den hoogleeraar J. BOSCHA, van hetwelk wij meermalen gewag maakten, is thans reeds tot de 16. aflevering genaderd, en wel tot op den Nijmeegschen vrede van 1678. Met gelijke naauwkeurigheid en bondigheid zet de schrijver het werk voort, dat onzen lof niet meer behoeft, als reeds eenen gevestigden naam in de letterwereld verkregen hebbende. — Wij hopen eenen

dit voor den onderzoeklievenden schrijver, dat zijne uitnoodiging, *om hem berigten mede te deelen omtrent de daden en lotgevallen der bevelhebbers van de Nederlandsche landmagt in vroegere dagen*, niet zonder gevolg zal blijven; — de gedrukte bronnen zijn toch ten dien opzigte uiterst schaars, en het kan niet missen of bij verschillende familiën zijn nog ongedrukte oorkonden voorhanden, die den hoogleeraar bouwstoffen zouden kunnen leveren tot verdere volmaking van een werk, dat zoo zeer den roem des Vaderlands handhaaft.

b.) Ook het *Leeskabinet*, dat de heer FEITH'S heeft daargesteld, houdt zich in alle opzigten loffelijk staande, zoo wat de lektuur als het plaatwerk betreft. — De jaargang van 1835 ligt voor ons, en wij moeten erkennen, dat dezelve in geenen deele voor dien van 1834 onderdoet. Algemeen wordt dit in deszelfs soort tot hiertoe eenig maandwerk gelezen. — Wij hebben eene aankondiging van eenen mededinger gezien, die tevens des heeren YNTEMA'S letteroefeningen naar de kroon steekt, welke hij, als de meeste kroondragers, meer aan het regt van eerstgeboorte dan aan verdiensten te danken heeft. — Intusschen gelooven wij, dat deze letterkundige *Jakobijn*, — die *oud* en *nieuw* gelijkelijk bedreigt — het zwaar zal hebben te verantwoorden tegen de *Letteroefening*, die *Aristocraat* onder de maandschriften, en het *Leeskabinet*, die, als vorst van den nieuweren tijd, het rijk, dat hij stichtte, zoo doelmatig bestuurt.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 10 April 3 El 6 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 8 D.
Den 11 April 3 El 5 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.